

GENEALOGIE DEORUM GENTILIUM SECUNDUM IOHANNEM BOC-
CACCIUM DE CERTALDO LIBER SEXTUS INCIPIT FELICITER.

In arbore precedenti, cuius in radice ponitur Dardanus, XVI^{US} filius Iovis
secundi, omnis eiusdem Dardani proles describitur tam in ramis
quam in frondibus.

Prohemium.

Defecerat in faucibus Tyberis levis cimbule impetus, ubi,
dum ociosus et novas vires et novos expectarem pariter flatus,
quadam loci veneratione tractus, cepi adiacentia cuncta con-
spicere. Erat ibi videre Laurenti veteris Laviniique ruinas et
priscorum Latinorum cunabula; inde Longam Albam, a feta
sue denominatam, silvis obsitam atque vepretis, nullum fere
de se preter nomen prestantem vestigium. Ast ulterius pau-
lulum aurea olim Roma fulgebat, veteri potius splendore quam
lumine novo. Quam dum toto intuerer animo, in mentem
prisci venere reges, venere et proceres sublimesque duces,
insignes virtute plurima et militari disciplina, atque sanctis-
sima paupertate spectabiles, venere triumpho conspicui suba-
cteque undique nationes et gloria singularis imperii, qua sola
mortales ceteros superavit, et ob quam orbis totius et frena
regere et vocari meruit caput. Dumque mecum mirabundus
perquirerem, quisnam tante molis genitor, quis dici primus
potuerit parens, Terra an Tytanus vel Neptunus potius, educere
ingentia corpora consueti, Tuscus Dardanus subintravit me-

moriam, eumque victoriosi populi vetustissimum avum memini. Nec ex longinquo videbatur litus, ex quo navem solverat, iturus in Asyam usque, tam inclite posteritatis semina proiecturus. Quam ob rem, ne omissa videatur proles tanta claritate conspicua, Tusci fluminis relictis hostiis, veterem secutus aque sulcum, ut oculata fide maiorum monimenta cognoscerem, Zephiro favente, in litus usque Meonium contendi, ut ab inde, eo prestante, qui aquas seiunxit ab arida, tam grandis tamque admirabilis imperii per suas successiones avos vetustissimos recenserem, et in ultimum usque inclite posteritatis deducerem successores.

CAP. I

De Dardano XVI° Iovis secundi filio, qui genuit Ericthonium.

Ostensum est in precedentibus Iovem secundum Celi fuisse filium, cuius posteritas, quoniam series in precedenti volumine fere omnis designata est, solo reservato Dardano, in hoc libello eius sobolem describemus, eo preassumpto, quem veteres Iovis testantur filium ex Eletra Atlantis filia, et Corithi regis coniuge susceptum, ex quo de Fastis ait Ovidius: Dardanon Eletra quis nescit Athlantide natum. Scilicet Eletram concubuisse Iovi etc. Hunc aiunt prisci inter ceteros filios Iovem precipue dilexisse. Sed quid velit fictio paucis advertamus. Constat autem, sententia Pauli, Dardanum Corithi regis fuisse ex Eletra coniuge filium, sed ad nobilitandam posteritatem Iovi attributum, cui etiam moribus erat conformis; nam natura mitis homo fuit et religiosus, ut idem ait Paulus. Huic Iasius fuit frater, esto sint qui addant Ytalum et Sycanum atque Candaviam sororem; et cum Coritho sola civitas Corithus esset de suo nomine dicta, et ea erat que hodie opinione Pauli aliquibus additis licteris vulgo Corneto vocatur, venerunt eo mortuo de successione in discordiam fratres natu maiores, Dardanus et Iasius, qua commotus Dardanus, qui tempore potior erat, Iasium interemit. Quam ob causam cum

turbatos cives cerneret, cum parte populi navem conscendit, et longa actus navigatione, primo in Samotraciam, que tunc Samos erat, sedes habuit, ut testatur Virgilius dicens: Arruncos ita ferre senes, his ortus in agris Dardanus Ydeas Frigie penetravit ad urbes Treyciamque Samum, que nunc Samotracia fertur. Hinc illum Corithi Tyrena a sede profectum etc. A Samo autem eam in Asye partem abiisse, que Hellesponto contigua est mari, et eam quam occupavit oram de suo nomine Dardaniam nuncupasse, quam apud regnavit, oppido eiusdem nominis constructo. Quod contigisse visum est Eusebio circa XXXV Moysis annum, regnante Argivis Steleno; qui mundi fuit annus $\overline{\text{II}}$ dccxxxvii. Ibidem autem, cum annis regnasset quinquaginta, ut idem dicit Eusebius in libro Temporum, Erictonio filio relicto superstite diem clausit.

CAP. II

De Ericthonio Dardani filio, qui genuit Troyum.

Ericthonius filius fuit Dardani. Hunc Paulus arbitratur ex Candavia Dardani coniuge et sorore natum. Hic autem Dardano patri successit, et cum regnasset annis XLVII, Troio filio derelicto, defunctus est.

CAP. III

De Troio Ericthonii filio, qui genuit Ganimedem, Ylioneum et Assaracum.

Tros seu Troius filius fuit Ericthonii, ut carmine patet Ovidii: Huius Ericthonius, Tros est generatus ab illo. Hic patri succedens, cum vir esset armorum, ampliato regno, ex suo nomine regionem, que usque tunc Dardania dicebatur, appellavit Troiam. Huic bellum fuit adversus Tantalum Frigie regem ob raptum sibi ab eo Ganimedem filium, quem preter Ylionem et Assaracum genuit, quibus superstitebus diem obiit.

CAP. IV

De Ganimedea Troi filio.

Ganimedes Troi regis fuit filius, speciosissimus adolescens, de quo sic Virgilius: Intextusque puer frondosa regibus Yda Veloces iaculo cervos cursuque fatigat, Acer, anelanti similis; quem prepes ab Yda Sublimen pedibus rapuit Iovis armiger uncis; Longevi palmas nequicquam ad sydera tendunt Custodes sevitque canum latratus ad auras etc. Ovidius autem post Maronem dicit: Rex superum Frigii quondam Ganimedea amoris Arsit; et inventum est aliquid, quod Iuppiter esse, Quam quod erat, mallet. Nulla tam alite verti Dignatur, nisi que poterat sua fulmina ferre. Nec mora, percusso mendacibus aere pennis Accipit Yliadem, qui nunc quoque pocula miscet, Invitaque Iovi nectar Iunone ministrat etc. Fabula que de Ganimedea narratur, satis bene percipi potest ex carminibus dictis, hoc addito quod Aquarii signum factus sit. Huius intentum paucis iudicio suo Fulgentius explicat dicens: Iovis pugnantis navali certamine, existentisque in navi, cuius aquila erat insigne, bellicam predam fuisse Ganimedeam. Eusebius autem, in libro Temporum, non a Iove raptum, sed a Tantalio Frigie rege dicit, quod scriptum asserit a Phandro poeta, et ob hoc ortum bellum inter Troium et Tantalum; et hinc videtur frustrari superior fabula. Sane secundum Leontium non frustratur. Dicit enim Tantalum ad Iovis Cretensis gratiam promerendam, quem impudicissimum cognoscebat, sub signis aquile venantem, adolescentulum rapuisse, eumque Iovi dono dedisse. Quod autem deorum pincerna factus sit, ideo dictum est, quia inter celi ymagines figuratus forsitan ad suorum solatium eam esse dicunt, quam vocamus Aquarium, in quo existente sole, terra maximis ymbribus irrigatur, quarum humidis vaporibus sydera pasci non nulli voluere, et sic deorum pincerna factus est. Fuit autem regnante Argivis Prito.

CAP. V

De Ylione filio Troy, qui genuit Laomedontem.

Ylion, ut Omerus in Yliade, ubi omnis genologia Troianorum usque ad Hectorem et Eneam explicatur, ait, filius fuit Troili regis Troianorum. Hic, ut dicit Eusebius in libro Temporum, regnante Athenis Cicrope, Ylionem civitatem, illam inclitam Omeri carmine, condidit et suo nomine nuncupavit. Hec enim est, que decennem Grecorum obsidionem passa est, et ab eis deleta. Condita autem est circa anni mundi $\overline{\text{II}}$ dccc xcv. Ylioni autem unicum legimus fuisse filium Laomedontem, quem superstitem moriens dereliquit.

CAP. VI

De Laumedonte Ylionis filio, qui inter mares et feminas octo genuit filios, quorum hec sunt nomina: Antigona, Hesyona, Lampus, Clition, Icetaon, Tyton, Bucolion et Priamus.

Laumedon rex Troie filius fuit Ylionis, ut scribitur in Yliade ab Omero. Hunc dicunt veteres voluisse Ylionem muris circumdare, et cum Apolline et Neptuno convenisse, ut ipsi muros facerent, mercede promissa et observandi iuramento prestita. Qui cum fecissent, nec sibi promissum servari cernerent, omnis Troia a Neptuno aquis repleta est, et Apollo insuper misit pestem. Quam ob rem anxius Laumedon de remedio oraculum consuluit, cui responsum oportere quotannis virginem Troianam ceto marino, scilicet monstro, exponere. Quod forte apud Troianos fiebat. Tandem Hesyoni Laumedontis filie fors contigit. Que cum in scopulo religata monstrum expectaret, advenit Hercules, qui cum Laumedonte pactationem fecit, videlicet si liberaret a monstro filiam, ipse sibi equos divino semine procreatos, quos constabat Laumedontem habere, largiretur. Attamen cum Hercules virginem liberasset, noluit Laumedon servare promissum. Quam ob rem, seu ut

aliis placet, quia dum Ylam puerum perditum quereret, a Laumedonte portu Troiano prohibitus est, et ideo cum amplioribus copiis veniens Ylionem expugnavit, et Laumedontem occidit, et omnia eius vertit in predam. His appositis, quid sibi velit fictio videamus. Volunt enim apud Troianos pecuniam fuisse in sacra Neptuni atque Apollinis reservatam, quam Laumedon iureiurando prestito se non solum eandem restitutum, sed insuper ex propria largitum in predictis sacris, in edificationem murorum civitatis expendit, nec tandem petentibus pecuniam restituere voluit. Sane adveniente postea aquarum inundatione, et post eam non satis a sole digestam, ut fit, aer infectus aquarum putredine pestem intulit; que duo quoniam ad Neptunum et Apollinem pertinere viderentur, adinventum est ea ob periurium a deceptis diis inmissa. Quod virgines monstro apposite sint responso oraculi, cum sic illos deciperet persepe dyabolus, possibile puto, et hinc hystoriam habere cetera arbitror. Fuere huic filii filieque plures, quam solus Priamus esset in regno successor.

CAP. VII

De Antiona Laumedontis filia.

Antionam filiam fuisse Laumedontis testatur Servius. Quam dicit, eo quod formosissima esset, ausam se pulchritudine preferre Iunoni, ob quam causam irritata Iuno eam vertit in ciconiam. Cuius figmenti talis potest ratio reddi. Dicit Leontius, quod capto ab Hercule Ylione, et occiso Laumedonte, omnes Laumedontis filii, exceptis Hesyona et Priamo, qui capti fuerunt, clam aufugerunt, quo illos fortuna detulit; Antiona autem inter arundineta Camandri latuit pluribus diebus, et hinc ego fabule locum datum puto, quia que superbia sua se, regnante patre, referebat pulchritudine ceteris, a fortuna regnorum domina vices vertente, eo deducta sit, quo consuevere ciconie victum querere; et sic ipsa, donec ibidem fuit, quasi in ciconiam versa visa est.

CAP. VIII

De Hesyona Laumedontis filia et Teucris matre.

Hesyona filia fuit Laumedontis, que cum primo, ut supra dictum est, fuisset a monstro marino ab Hercule liberata, postmodum ab eodem Hercule, deiecto Ylione, et occiso Laumedonte, capta est, vel Thelamoni, quoniam primus muros conscendisset civitatis, in partem prede concessa est. Qui eam Salaminam detulit, et cum frustra sepius a Priamo repetita esset, Thelamoni Teucrum filium peperit.

CAP. IX

De Lampo, Clitione et Icetaone filiis Laumedontis.

Lampus, Clition et Icetaon filii fuere Laumedontis, ut in Yliade dicit Omerus sic aiens: Laoméδων δ'ἄρα Τίτωνος τέκετο Πριάμον τὲ Λάμπόν τὲ Κλίτιον γ' Ἰκέταόνα τ' ὄζον Ἄρῃον [Que latine sonant]: Laomedon vere Tytonon genuit Priamumque Lampumque Clitionem Icetaonemque ramum Martis. Ex his tamen tribus nil preter nudum nomen habemus.

CAP. X

De Tytone Laumedontis filio, qui genuit Menonem.

Tyton, ut supra proximo Omeri carmine monstratum est, filius fuit Laumedontis. Qui cum esset forma decorus iuvenis, ut dicit Servius, ab Aurora dilectus et raptus est, ex qua filium aiunt Menonem suscepisse, et cum longissimam optasset vitam et obtinisset, postremo in cicadam versus est. Hunc autem ab Aurora raptum, nil aliud puto, nisi quia desiderio captus, auditis forsitan per que sperabat imperium posse nasci, patria dimissa, ad orientales migravit populos, a quibus nobis aurora consurgit, et ex eis subegit plurimos, eisque impe-

ravit. Quod autem in cicadam versus sit, cur fingatur, non nulle possunt rationes ostendi. Prima quarum est, quia uti rore matutino, qui in aurora cadit, cicade aluntur; sic et iste sumptibus orientalium populorum, qui sub aurora sunt, alebatur. Preterea quia cicade nigre sunt, cum virides nascantur, sic et iste qui albus natus est, agente fervore solis, eius regionis, ad quam transitum fecerat, incolarum ritu niger effectus est. Postremo quia senex audita morte Mennonis filii, et suorum desolatione in querulam senectutem lapsus sit, et inde mortuus, uti cicade faciunt, que potius conqueri quam cantare videntur, et demum post longam querelam crepantes obeunt.

CAP. XI

De Mennone Tytonis filio.

Mennon, Ovidio teste, filius fuit Tytonis ex Aurora susceptus. Hunc dicunt cum maxima orientalium populorum copia subsidio venisse Priamo, et in pugna ab Achille occisus est. De quo fabulose dicit Ovidius, quod dum rogo impositus ureretur, oratione Aurore matris, a Iove in avem mutatus est, et cum eo multe aves ex favillis pyre prodissse, que cum ter pyram cum ingenti clamore circumissent, sese divisere, et tam diu inter se decertavere, donec mortue occubuere. Quas aves Mennonias appellatas dicit Ovidius. Hec fictio a consuetudine quadam circa pyram Mennonis servatam a suis, et a quadam contingencia mirabili sumpsit originem. Vetustissimus mos orientalium fuit, cariores amicos regi mortuo velle cum cadavere regis comburi, et ad hoc, seu adversum se concurrentes, ut circa Mennonis corpus factum puto, seu aliter in mortem vadunt et regio imponuntur rogo. Preterea dicit Solinus De mirabilibus mundi sic: At iuxta Ylium Mennonis stat sepulcrum, ad quod ex sempiterno ex Etyopia catervatim congregate aves advolant, quas Ylienses Mennonias vocant. Cremutius autor est: has easdem anno quinto in Etyopia catervatim congregari, et undique versum, quousque qua sint, ad re-

giam Mennonis convenire. Hec ille. Sunt preterea qui dicant a Mennone Susim, insigne oppidum Persie, quod Sure fluvio imminet, fuisse constructum.

CAP. XII

De Bucolione Laumedontis filio, qui genuit Esipium et Pidasum.

Bucolion filius fuit Laumedontis, ut in Yliade testatur

Omerus, dum dicit: Βοῦκολίων δ'ἠὲν ὑμῖον ἀ-γᾶουὺ Λαομεδόντων[Que latine sonant]: Bucolion autem filius fuit gloriosi Laumedontis.

De hoc autem nil habemus ulterius, nisi quod genuerit filios duos, Esypium et Pidasum.

CAP. XIII

De Esypio et Pidaso filiis Bucolionis.

Esypius et Pidasus filii fuere Bucolionis, ut in Yliade

scribit Omerus, sic dicens: Βῆος δὲ μετ'Αἰϕσῆπον καὶ Πάδασον, οὐϕὺν ποτὲ νυμφῆ Νῆϊν Ἀβαρβάρῆν τεκ'ἀ-μύμονῆ βοκολίωνι etc.

[Que latine sonant]: Que autem ad Esipium et Pidasum, quos quondam nympa Niis Avarvarea genuit laudabili Bucolioni.

Hī quidem strenui iuvenes in pugna adversus Grecos fuere, sed tandem ab Eurialo quodam Greco pugnante occisi sunt ambo, ut idem testatur Omerus.

CAP. XIV

De Priamo Laumedontis filio, qui ex Ecuba coniuge XVIII genuit inter filios et filias, et ex aliis mulieribus inter mares et feminas genuit XXXI, ex quibus quinquaginta, nomina tantum XXXVIII cognovimus, que hec sunt: prima Creusa, II^a Cassandra, III^a Yliona, IIII^a Laodices, V^a Licastes, VI^a Medesicastes, VII^a Polixena, VIII Paris, VIII Hector, X Helenus, XI Caon, XII Troylus, XIII Deyphobus, XIII Polydorus, XV Polydorus, XVI Lycaon, XVII Esacus, XVIII Anthisus, XVIII Ysus, XX Teucer, XXI Dimocoontes,

XXII Echemon, XXIII Cromenon, XXIIII Gorgiton, XXV Cebrion, XXVI Phorbas, XXVII Doriclou, XXVIII Pammon, XXVIII Anthyphon, XXX Agaton, XXXI Hyppotous, XXXII Aganon, XXXIII Laconotes, XXXIII Mistor, XXXV Yphates, XXXVI Thestorius, XXXVII Timootes, XXXVIII Polytes.

Priamus Laumedontis regis fuit filius, adeo notus inter mortales, ut vix usquam notior alter sit. Eo quidem adhuc puero existente ab Hercule Ylion civitas deleta est, et occisus Laumedon, et ipse cum multis aliis captus. Quem Hercules vicinis pretium, pro eo dantibus, illis restituit, et a redentione Priamus appellatus est, ut Servio placet. Hunc tandem semidirutam patriam restaurasse constat, voluntque scriptores multis eam adversus hostiles impetus vallasse. Nam dicit Servius eum sic egisse, ut pro rato haberetur secundum Plancum, tribus stantibus rebus, eam capi non posse: vita scilicet Troyli, Palladii conservatione et Laumedontis sepulcro integro, quod in porta Scee fuit. Secundum autem alios longe plura ad eam capiendam oportuna Grecis fuere: ut scilicet de Eaci gente aliquis interesset, unde Pyrrus admodum puer ad bellum vocatus est; ut Rhesi regis equi tollerentur, antequam Xanti aquam gustassent; et ut Herculis interessent sagitte, quas misit Phylothes, cum ipse non posset afferre morte preventus. Priamus ergo Laumedonte mortuo regnavit. Cui cum cuncta pro votis succederent, capta Ecuba filia Cipsei regis Tracie in coniuge, et ex ea multis susceptis filiis, et ex aliis mulieribus etiam quam pluribus, in tam grandem regnum suum ampliavit splendorem, ut non solum Troie rex, sed totius Asye videretur. Sane dum Paris filius eius, pro rapta Eryona sorore Priami ab Hercule, Helenam Menelai coniugem rapuisset, et deduxisset in Troiam, nullisque posset induci suasionibus, ut illam repetentibus Grecis restitueret, eos cum mille navibus in litus Troianum descendentes vidit, et Ylionem etiam obsidentes, et circum igne ferroque cuncta vastantes, et persepe filios suos et naturales et legitimos, et auxiliares reges occidentes, et postremo cesum vidit Hectorem et curru Achillis trahi, ad cuius redimendum cadaver dicit Omerus in Yliade circa finem,

nocte Mercurio duce ivisse, et flexis genibus Achillem orasse. Esto dicat Servius longe aliter fuisse; eum scilicet nocte ad tentorium Achillis accessisse, eumque dormientem invenisse, adeo ut eum occidere potuisset, sed excitasse potius voluisse, atque orasse et obtinuisse petitum, et ab Achille usque Troiam post modum prosecutum; sed hec ab Omero oppressa, ne qui laudum Achillis erat preco, videretur dedecorum suorum recitator. Vidit preterea Priamus Palladium subtractum, equos Rhesi eductos, Troilum cesum et Paridem, et ultimo Ylium capi, et filias captivas deduci, et igne cuncta cremari, et in regiam usque suam, post Polytem filium fugientem Neophtholemum penetrantem, et in sinu suo infelicem filium occidentem, seque obiurgantem transfodi gladio. Sane dicit Servius de morte Priami varie opinari. Cum dicant alii eum a Pyrrho in domo regia captum, et ad tumulum usque Achillis tractum, ibique confossum et busto caput abscisum atque pilo impositum et circumlatum. Alii dicunt ad Herci Iovis aram, ut diximus, quod opinari videtur Virgilius. Fuerunt enim huic, ut ipsemet Achilli narrat in ultimo Yliadis libro, filii quinquaginta, inter mares et feminas, ex quibus dicit se XVIII ex coniuge suscepisse, reliquos vero ex mulieribus aliis in atriiis suis commorantibus.

CAP. XV

De Creusa prima filia Priami et Enee coniuge.

Creusa filia fuit Priami ex Hecuba, ut testatur Servius, fuit Enee coniunx ut sepius per Virgilium patet; eique filium peperit Ascanium. Hanc in excidio Ylionis ab Enea cum patre et filio fugiente perditam dicit Virgilius. Sed non nulli eam ab ipso ex pactione cum Grecis facta occisam volunt, ne quis in sua libertate ex semine Priami superesset. Quod satis caute tetigisse videtur Virgilius, ubi Eneam exquirentem eam describit, et illius umbram loquentem Enee inducit atque dicentem: Non ego Mirmidonum sedes Dolopumque superbas Aspi-

ciam, ant Grais servitum matribus ibo, Dardanis et dive Veneris nurus. Sed me magna deum genitrix his detinet oris etc.

Et sic patet, postquam a nemine captam se dicit, sed detineri a matre deum, que terra est, eam ibidem mortuam derelictam atque infossam.

CAP. XVI

De Cassandra II^a Priami filia.

Cassandra filia fuit Priami et Hecube, formosa virgo. Quam cum amaret Apollo, eiusque concubitum peteret, petiit Cassandra munus, quod illi Apollo se daturum iuramento fermavit. Petiit ergo ut vates fieret, et facta est. Volens autem Apollo quod petierat, ipsa negavit. Quam ob rem turbatus Apollo, cum auferre nequiret quod dederat, egit ut nulla prestaretur fides vaticiniis suis, et sic factum est. Nam cum ex raptu Helene quid futurum esset Troianis prediceret, non solum non credita, sed a patre et fratribus sepiissime verberibus castigata est. Hec autem Corebo Migdonio iuveni desponsata fuerat, ut per Virgilium patet dicentem: Iuvenisque Corebus Migdonides: illis ad Troiam forte diebus Venerat insano Cassandre accensus amore Et gener auxilium Priamo Frigiisque ferebat etc. Tandem cum nondum nuptias celebrasset, capto Ylione, et ipsa infelix a Grecis capta est, ut idem dicit Virgilius: Ecce trahebatur passis Priameia virgo Crinibus a templo Cassandra aditisque Minerve Ad celum tendens ardentia lumina frustra, lumina, nam teneras arcebant vincula palmas etc. Verum Ylione diruto, et preda inter principes divisa, misella in sortem contigit Agamenoni. Que passa secum tempestates maris, Agamenoni, que illi fata servarentur a coniuge, predixit, ut Seneca poeta testatur in tragedia Agamenonis. Sed more solito nil sibi creditum est; ex quo, ut in Odissea testatur Omerus, factum est, ut in convivio ab Egysto et Clitemestra Agamenon occideretur, et ipsa, iubente etiam Clitemestra, perimeretur. Quod autem de Apolline fictum est, ab eventu sumptum videtur.

Studuit enim virgo, ut vaticinio instrueretur, et eo quod optime proficeret, ab Apolline divinationis deo diligi visa est, dictumque illi ab eo concessum, quod labore quesiverat, et quoniam fides dictis eiusdem non prestabatur, quod figmenti superest additum est.

CAP. XVII

De Yliona III^a Priami filia et Polymestoris regis Tracie coniuge.

Yliona, ut Servio placet, filia fuit Priami, et, ut asserit Paulus, ex Hecuba. Hec ratione veteris ospitii, et insignis amicitie, ut dicit Servius. Polymestori regi Tracie matrimonio iuncta est.

CAP. XVIII

De Laodice IIII^a Priami filia, Helicaonii coniuge.

Laodices Priami fuit filia, et Helycaonio, filio Anthenoris regis Tracie, nupta, quam vocabant Troiani Laodicem Galoo. Hec autem testatur Omerus in Yliade dicens: Τᾶν Ἀντινόριδῃ ἐῖς ἐκεῖν κείων Ἐλφικῶν, Λαοδίκην Πριάμοιο γυγατρὸν εἰς δὸν ἀρίστην etc. [Que latine sonant]: Quam Anthinorides habebat rex Helicaon. Laodicem Priami filiarum specie optima Hanc Hecube ego filiam fuisse puto.

CAP. XIX

De Lycaste V^a Priami filia et coniuge Polidamantis.

Lycastes, ut asserit Paulus, filia fuit Priami, pulchritudine insignis adeo, ut, captus ex ea Polydamas, Anthenoris et Theano sororis Hecube filius, illam ex concubina susceptam summeret in uxorem.

CAP. XX

De Medesicasti VI^a Priami filia et Polyippi coniuge.

Medesicastis filia fuit Priami naturalis, nec habetur ex qua matre. Que quidem nupsit Polyippo Mentoris filio, ut in Yliade testatur Omerus, ubi dicit: Νᾱίε δὲ Πᾶδαϊον πρίν ἐ-ἰλϵῖν υἱῶν Ἀκαίῳ, Κούρην δὲ Πριάμοιο νύχην ἐϵῖ, Μῆδεσικαστὴν etc. [Que latine sonant]: Habitabatque Pideon antequam venirent filii Achivorum, filiam autem Priami, notham habebat Midesicastin. Huius Midesicastis virum, scilicet Polyippum, in certamine a Theucro, Thelamonis filio, occisum dicit Omerus.

CAP. XXI

De Polysena VII^a Priami filia.

Polysena virgo filia fuit Priami et Hecube, ut persepe testatur Euripides in tragedia, cui Titulus Polydorus. Hec inter ceteras Troianas formosior fertur; ob quam formositatem infortunio suo ab Achille dilecta est. Quo amore in mortem fortissimi iuvenis Hecuba proditorie usa est, non existimans per Achillis vulnera sanguinem innocue virginis se fusuram. Hanc quidem post Ylionem eversum, ut Seneca tragicus testatur in Troade, Pyrrus Achillis filius ad placandos patris manes poposcit, eique post longum iurgium, sic suadente Calcante vate, concessa est. Quam ornatam ritu virginum nuptias celebrantium ad Achillis tumulum truculentus deduxit iuvenis, et quonam ab ymagine Achillis petitam dicebant, ut dicit Euripides in prealligata tragedia, ibidem interemit.

CAP. XXII

De Paride VIII° Priami filio, qui genuit Daphnidem et Ydeum.

Paris, qui alio nomine Alexander dictus est, filius fuit Priami et Hecube. Ex quo talis ante alia recitatur hystoria.

Dicit enim Tullius, ubi De divinatione scribit, Hecube pregnantis, ea scilicet pregnatione, ex qua postea natus est Paris, per quietem visum facem parere Troiam omnem comburentem atque dissipantem. Ob quod somnium anxius Priamus Apollinem consuluit. Qui respondit, nascituri filii opera Troiam omnium perituram. Quam ob rem Priamus Hecube nasciturum iussit exponi. Hecuba autem cum speciosissimum filium peperisset, miserta tradidit eum quibusdam, qui illum pastoribus regiis alendum traderent; et sic sub Yda a pastoribus educatus est, et cum adolevisset Oeonis nympha Ydee contubernio usus, duos ex ea suscepit filios; preterea cum inter quoscunque litigantes esset equissimus, in maximam iustitie famam evasisit, adeo ut litigantibus de formositate Pallade, Iunone et Venere propter aureum pomum, a Discordia eis in convivio proiectum, in quo digniori detur erat inscriptum, a Iove ad eum pro sententia remisse sint. Que, ut aiunt, illi se sub opacis nemorum umbris, loco, cui Mesaulon dicebatur, remotis vestibibus Paridi monstravere; eique dixit Pallas, si eam ceteris pulchriorem diceret, illi rerum omnium cognitionem daturam. Sic et Iuno regnorum et divitiarum dominium; Venus autem pulchriorem orbis mulierem spondit. Qua tractus concupiscentia, silvanus iudex Veneri deberi pomum iudicavit. Tandem, ut dicit Servius, hic Paris, secundum Troica Neronis, fortissimus fuit, adeo ut in agonali certamine, quod agebatur Troie, superaret omnes, et ipsum etiam Hectorem. Qui cum iratus, quia vinceretur, in eum stringeret gladium, pastorem putans, dixit se esse germanum, quod allatis crepundiis probavit, cum adhuc sub habitu lateret pastoralis. Et sic videtur quod cognitus receptus fuerit in domum patriam. Inde compositis XX navibus, a Priamo, sub specie legationis, ad repetendam Hesionam in Greciam missus est. Ubi, ut aliqui volunt, et hos inter Ovidius, ut in Epistolis eius patet, a Menelao hospitio susceptus et honoratus est. Alii vero arbitrantur eum in Greciam venisse, absente Menelao, et ad famam pulchritudinis Helene tractus Sparten petivisse civitatem, et eam expugnasse anno regni Agamenonis primo, non existentibus ibi Castore et Polluce, qui ad Aga-

menonem perrexerant, et secum Hermionam Helene et Menelai filiam duxerant. Et sic civitate capta Helenam renitentem rapuisse, et omnes thesauros regios abstulisse. Quod satis eleganter tangit Virgilius, dum dicit; Me duce Dardanius Spartam expugnavit adulter etc. Et ob hoc volunt, qui hanc opinionem tenent, Helenam post captum Ylionem meruisse a viro recipi. Ex qua rapina bellum decennale Grecorum adversus Troianos suscitatum est. In quod refert Omerus Paridem ab Hectore fratre increpitum descendisse semel, et singulare certamen adversus Menelaum sumpsisse; in quo cum apertissime vinceretur, a Venere eum prelio subtractum dicit, adiciens, impulsu Minerve, Pandarum in Menelaum sagictasse, atque eum vulnerasse, et sic quod erat singulare, in universale certamen devenit. Postremo iam Hectore et Troilo peremptis ab Achille, cum ipse arcu a sagictis, quibus plurimum valebat, Achillem fraude Hecube ad desponsandam Polyxenam in templum Tymbrei Apollinis nocte et solum evocatum occidisset, et ipse a Pyrro, Achillis filio, occisus est. Paucis quippe fictionibus hec hystoria interlita est. Quas enucleare volentes, primo iudicium Paridis videamus, in quo sententia Fulgentii, meo iudicio, sequenda est. Dicit enim tripartitam mortalium vitam esse, quarum prima theoretica dicitur, secunda practica, tertia phylargica, quas nos vulgarioribus vocabulis contemplativam, activam et voluptuosam nuncupamus. De quibus Aristoteles uti de ceteris optime facit, disserit in primo Ethycorum. Has Iuppiter, id est deus, ne videatur aliquam reprobando arbitrium liberum cuique surripere, ad iudicium Paridis, id est cuiuscunque hominis, remittit, ut ei liceat quam maluerit approbare, et sibi sumere. Quid autem sumentis voluptuosam sequatur, exitu Paridis demonstratur. Quod autem pugna a Venere subtractum sit, ad eius declarandam ignominiam dictum est, ut appareat, quod iners tantum vacaret venereis. Pandarum autem a Minerva impulsus ideo dictum est, ut ostenderetur astutia Troianorum, qui videntes deficere Paridem, ut eum morti subtraherent, non servatis pactionibus in Menelaum fecerunt insultum.

CAP. XXIII

De Daphnide et Ydeo filiis Paridis.

Daphnis et Ydeus, ut Paulus affirmat, filii fuere Paridis ex Oenone nympha Ydea seu Pegasea, cuius amicitia usus, eos, dum pastor esset, suscepit. De quibus nil memoratu dignum comperisse memini.

CAP. XXIV

De Hectore Priami filio VIII°, qui genuit Astianactem.

Hector pre ceteris corporea virtute insignis, vatum omnium carminibus celebris, iuvenis fama inclita, in novissimum usque diem forte victurus, filius fuit Priami regis et Hecube. Hunc in coniugem sumpsisse Andromacam filiam Iectionis Thebarum Cilicie domini testatur Omerus. Ex qua, iam exorto Grecorum bello, filium suscepit nomine Astianactem, esto ipse Camandrum appellaret. Huic igitur, etsi militaris discipline plurimum inesset, tam grandis erat animi audacia et corporis robur, ut post occisum Prothesilaum, primum in litus Troianum ex Grecis e navibus prosilientem, Troianorum aciem persepe presentia sua non solum adversus Grecos ad subsistendum patientem faceret, sed ad insiliendum redderet audacem; et quod mirabilis erat, ipse solus sepissime Grecorum turmas aggredi ausus est, et vi disgregare falanges, adeo omne agmen cogere, ut solus esset terror Achivis omnibus. Hic adversus Aiace Thelamonium, ut ait Omerus, singulari pugnavit certamine, nox tamen superveniens, non minus Ayaci grata quam sibi, diremit duellum, a quo more prisco cum discederet, gladium illi dono dedit, quo se Ajax postea interemit, et ab eo suscepit baltheum, quo ornatus ab Achille occisus est, et post currum tractus, ut ait Servius. Tandem cum multos etiam principes Grecorum morti dedisset, Patroclum Achillis amicum et suis insignem armis occidit, Achillem existimans superasse, et armis

nudatum insignibus, pompa inclitus ingenti, Troiam intravit, sue necis irritamento gloriosus. Nec multo post cum Achille congressus, seu fessus esset Hector, seu multum prevaleret Achilles, ab Achille superatus occubuit, et non solum armis ornatuque reliquo a victore spoliatus est, verum et curru cum baltheo ab Aiace concesso tractus circa Ylionem, Priamo etiam prospectante, est, et ad naves usque Grecorum devectus. Quas penes severus iuvenis, nondum posito amici occisi dolore, nudum cadaver per dies XII insepultum servavit, donec noctu redempturus miserabilis pater Priamus veniret, ut scribit Omerus. Verum, eodem Omero teste, iussu Iovis ab Apolline cadaver insigne, ne corrumperetur, ante funus sacris liquoribus perlitum est. Priamo autem restitutum Yliadum lacrimis et merore publico, et solemni cerimoniarum veterum pompa tumultatum est, eiusque cineres aurea in urna servati. In hac hystoria nil fictum est, preter quod ab Apolline sit cadaver curatum; quod factum esse a medico iussu Achillis dicebat Leontius; et hoc non honorificentie causa, sed expectatione pecunie, qua expectabat cadaver redimi, si integrum servaretur, uti factum est; multis enim susceptis muneribus poscenti Priamo reddidit. Huic unum tantum legisse filium memini, Astianactem scilicet; verum iudicio aliorum plures fuere; cum dicant Eusebius et Beda, unusquisque eorum in libro quem Temporum scripsere, Hectoris filios post lapsum temporis Ylium recepisse, Heleno eis subsidium prestante, ac posteros Anthenoris ex Ylione pulsos, regnante Latinis Ascanio, Enee filio. Insuper Vincentius Gallicus hystoriographus velle videtur, Francorum reges hodiernos a filiis Hectoris antiquissimam originem habuisse, aiens a Francone quodam, Hectoris filio, cum in extremam Germaniam aufugisset, Sycambriam civitatem conditam, et tractu temporis huius Franconis successores ripas observantes Danubii in occiduum descendisse, et in partes Turingie consedissee, ac Marcomanno Priami filio et Samione ex posteris Anthenoris ducibus, Gratiani Cesaris Augusti tempore, transvadato Rheno, eas in partes venisse, quas semper postea tenere, sibi ex his ducibus reges constituere, et in

posteritatem longam atque fulgidam devenere. Quod etsi multum non credam, absit ut omnino negem, cum omnia sint possibilia apud deum.

CAP. XXV

De Astianacte Hectoris filio.

Astianactes, ut sepius in Iliade testatur Omerus, et Seneca poeta in Troade tragedia, unicus fuit Hectoris filio, ex Andromaca natus eidem post inchoatum bellum inter Troianos et Grecos, ut facile comprehenditur ex verbis Andromace apud Virgilium, ubi Ascanium cum Enea vidit in Epyro, dum dicit: Accipe et hec, manuum tibi que monimenta mearum Sint, puer, et longum Andromace testentur amorem Coniugis Hectoree. Cape dona extrema tuorum, O michi sola mei super Astianactis ymago: Sic oculos, sic illi manus, sic ora ferebat Et nunc equali tecum pubesceret evo etc. Constat enim Ascanium hac etate fuisse adolescentulum, cum iam VIII annis vel amplius errasset cum patre; ergo si equus illi erat etate Astianactes, puer erat dum periit. Quod etiam ex tragedia Senecae prealligata colligitur, ubi dum ab Ulixeretur in mortem, ut parvulorum mores est confugit ad matrem. Sed tandem vi agente Grecis exposcentibus redditus, antequam naves a Sygeo solverent, ut quidam volunt, e turri deiectus est, ut alii saxo illisus, et sic mortuus, ne ulla Priami generis libera super esset posteritas. Hunc, Omero teste, Hector ut plurimum vocabat Camandrum.

CAP. XXVI

De Heleno X^o Priami regis filio.

Helenus Priami fuit filius et Hecube, vaticinio insignis, ut de eo loquens testatur Virgilius, dicens: Troiugena, interpres divum, qui numina Phebi, Qui tripodas, Clarii lauros, qui sidera sentis Et volucrum linguas et prepetis omina penne, Fare

age etc. Huic sunt qui dicant a Grecis indultum, quia captus eis oportuna ad Troiam capiendam revelasset. Ipse tamen Ylione deiecto, Pyrrus Achillis filio navigationem prohibuit predixitque futuram pestem navigantibus; quam ob rem non solum a Pyrrus vita reservatus est, sed ab eo in Epyrum deductus, et ibidem illi regni parte concessa, cum Hermionam rapuisset Horesti, Andromacam olim Hectoris coniugem, quam loco uxoris tenuerat, illi iunxit coniugio. Et tandem, cum Pyrrus ab Horeste occisus fuisset in templo Apollinis, ut dicit Servius, Molossus, Pyrrus filium, quem illi Andromaca pepererat, et eius regnum servavit. Quod etiam Virgilius in parte ostendit, dum dicit: Priamidem Helenus Graias regnare per urbes, Coniugio Eacide Pyrrus sceptrisque potitum, Et patrio Andromacam iterum cessisse marito etc. Qui quidem Helenus cum regnum suum Caoniam de nomine fratris appellasset, ibidem ad instar Troie civitatem edificavit, in qua Eneam profugum suscepit et honoravit, et donatis muneribus interceptum dimisit. Quis tamen illi fuerit finis, non legi.

CAP. XXVII

De Caone Priami regis filio XI°.

Chaon, ut dicit Servius, filius fuit Priami, ex qua matre non dicit. Hunc insuper ait ab Heleno in venatione inadvertenter occisum, et ob id, quasi in perditum fratris solatium, regni portionem, que Heleno fuerat a Pyrrus concessam, ab eodem Heleno Caoniam nominatam.

CAP. XXVIII

De Troilo XII° Priami regis filio.

Troilus fuit Priami regis et Hecube filius, ut satis absque testimonio notum est. Hic autem adhuc adolescentulus, ausus adversus Achillem pugnam arripere, ab eo occisus est, scri-

bente Virgilio: Parte alia fugiens amissis Troilus armis, Infelix
puer atque impar congressus Achilli, Fertur equis curruque
heret resupinus inani, Lora tenens tamen, huic cervixque co-
meque trahuntur Per terram, et versa pulvis inscribitur
hasta etc.

CAP. XXIX

De Deyphobo XIII° regis Priami filio.

Deyphobus filius fuit Priami ex Hecuba. Qui cum multa
in hostes egisset, dum se tutum arbitraretur, occubuit. Nam
inter tumultum capti Ylionis, dormiens, insidiis Helene, quam
post mortem Paridis coniugem duxerat, occisus et turpiter la-
ceratus fuit, ut apud Virgilium refert Eneas, qui illum insi-
gnia vulnerum apud Inferos servantem describit, dicens: Atque
hic Priamidem laniatum corpore toto Deyphobum vidit, lace-
rum crudeliter ora, Ora manusque ambas populataque tem-
pora raptis Auribus et truncas inhonesto vulnere nares etc.
Post hoc autem ipsemet Deyphobus, apud eundem Virgilium,
qualiter perierit, ostendit, dicens: Sed me fata mea et scelus
exitiale Lacene His mersere malis; illa hec monumenta reliquit.
Namque ut supremam falsa inter gaudia noctem Egerimus,
nosti, et nimium meminisse necesse est. Cum fatalis equus
saltu super ardua venit Pergama et armatum peditem gravis
attulit alvo, Illa chorum simulans ovantes orgia circum Du-
cebat Frigias; flammam media ipsa tenebat Ingentem et summa
Danaos ex arce vocabat. Tum me confectum curis somnoque
gravatum Infelix habuit talamus pressitque iacentem Dulcis
et alta quies placideque simillima morti. Egregia interea co-
niunx arma omnia tectis Emoveat et fidum capiti summoerat
ensem. Intra tecta vocat Menelaum et limina pandit, Scilicet
id magnum sperans fore munus amanti Et famam extingui
veterum sic posse malorum. Quid moror? irrumpit thalamo
comes additur una Hortator scelerum Eolides. Dii, talia Graiis
Instaurate, pio sic penas ore reposco etc.

CAP. XXX

De Polydoro XIII° Priami filio.

Polydorus ego duos fuisse Priami filios comperio. Nam unum ex Hecuba suscepisse in tragedia, que Polydorus intitulatur, plenissime asseruit Euripides, eumque dicit a Polynestore Trace occisum, quod et Virgilius et Ovidius approbant. Alterum vero ex Lathoy filia Altay suscepisse dicit Omerus in Yliade, eumque in pugna ab Achille occisum. Nos autem de primo prosequamur. Fuit ergo iste Priami filius et Hecube, quem, ut dicit Euripides, Priamus filiis ad futuros eventus providens, cum maximo auri pondere misit in Traciam ad Polynestorem regem antiquum hospitem et amicum atque generum suum, ut eum aleret, et cum auro servaret. Sane cum iam in Grecos letiori vultu prospicere videretur fortuna, cum illa Polynestor animum vertit, et auri cupidus Polydorum in litore spatiantem telis aggreditur, et frustra fidem implorantem occidit. Cadentique tumulum superingessit; sic describit Virgilius: Hunc Polydorum quondam cum pondere magno Infelix Priamus furtim mandarat alendum Treicio regi, cum iam diffideret armis Dardanie cingique urbem obsidione videret. Ille, ut opes fracte Teucrum et fortuna recessit, Res Agamenonias victriciaque arma secutus Fas omne abrumpit, Polydorum obtruncat et auro Vi potitur etc. Dicit etiam Virgilius Eneam profugum in id devenisse litus, atque in eo civitatem fundasse, quam de suo nomine Eneam nuncupavit, et sacrum conficiens, dum frondibus aras tegere vellet, forte ignarus ad tumulum devenit Polidori, et cum viribus virgulta quedam evulsisset, vidissetque sanguinem ex fracturis virgultarum erumpere, obstupuit, et longe magis dum sanguini voces subsequi audivit, quas huiusmodi fuisse demonstrat Virgilius: Quid miserum, Enea, laceras, iam parce sepulto, Parce pias scelerare manus; non me tibi Troia Externum tulit, haud cruor hic de stipite manat. Heu fuge crudeles terras, fuge litus avarum, Nam Polydorus ego; hic confixum ferrea textit, Telorum seges et iaculis

implevit acutis etc. Quibus Eneas certior factus atque premonitus, celebrato ei officio funebri et litore relicto, ad ulteriora progressus est. Euripides autem et post eum Ovidius dicunt tumulum hunc ab Hecuba matre repertum. Sane et Euripidis dictum, et Virgilii, diversis temporibus potuit esse verum. Sed videndum superest, quid sub fictione apposita sentiendum sit. Testatur hystoria sepulture Polydori superimpositum tumulum, cui supercrevisse virgulta mirtea mirum non est. Consuevit quidem ociosa tullus, sponte sua, germina atque virgulta emittere, et ea potissime, quibus habundat adiacens regio, que, habundasse mirtetis credibile, cum litoralis esset. Mirtus autem longas rectasque vermenas emittere consuevit aliquando; ex quo accidente facile dictum Polydorum et iacula, quibus confossus est, in virgulta mirtea versa. Excerpta autem ab Enea, iudicio meo, volunt ostendere relata ab aliquo conscio perpetrati sceleris, ex quibus sanguis sequutus est, id est occisionis facte representatio, a qua demum occisi voces, id est consilium sumptum non permanendi, cognita perfidia atque avaritia presidentis.

CAP. XXXI

De Polydoro XV° et Lycaone XVI° filiis Priami regis.

Polydorus hic, alter a superiori, et Lycaon filii fuerunt Priami et Laothoy, ut satis apud Omerum Lycaon ostendit, Achilli dicens: Te precor, Achille, miserere mei, iturus enim tuus servus sum quo miseris; te penes in convivio fui, dum me in viridario cepisti, et in Lemnon transmisisti, XII^a dies abiit postquam ad Ylionem redii, et in tuas manus iterum reduxit me deus, me iuvenem vides quem genuit Laothoy filia Althay senis, qui Beletessi dominabatur. Huius autem filiam Priamus habebat et alias, ex ista autem duo nati sumus, tu autem ambos iugulabis? Certe primum inter pedestres domuisti Polydorum deo similem et percussisti lancea; nunc autem michi infortunium paras, tuas effugere manus non possum, sed hoc in animo ponas, queso, ne me interficias; non enim ex uno ventre

cum Hectore sum, qui tibi socium interfecit etc. Verum Achilles, nil iuvantibus precibus, eum ignominiosis obiurgans verbis, in Camandrum flumen impulit, et in eodem misere periit. Patet ergo ex verbis huius, Polydorum hunc alium a primo fuisse, qui, ut testatur Omerus, plurimum diligebatur a Priamo, eo quod iunior filiorum esset, et ob id non permittebat illum in pugnam descendere; vincebat enim pedum celeritate quosunque coetaneos, et mirabilem de se prebebat indolem. Verum die quadam, nescio Priamo, armatus descendens in hostes, incidit in Achillem, qui lancea eum percussit, et fractis obstaculis armorum, infelicem evisceravit. Sed ipse visceribus manu collectis, dum abiret debilitatus occubuit, nec potuit Hector, in eius salutem veniens, eum e manibus mortis subtrahere.

CAP. XXXII

De Esacho XVII° Priami filio.

Esacus filius fuit Priami et Alysioe Dimantis filie, ut dicit Ovidius: Quamvis est illum proles enixa Dimantis, Esacon umbrosa furtim peperisse sub Yda Fertur Alyxioe etc. Hic ante bellum Troianum diu natus est, et mortuus paulo ante initium, ex quo talem recitatur Ovidius fabulam. Erat huic civitas exosa, et libens nemora colebat, et rura, contigit die una ut videret Hesperiem virginem capillos pectentem suos atque siccantem, et eius caperetur formositate. Quem cum vidisset Hesperies ad se accedentem, confestim fugam arripuit: hic vero dum illam ferventer sequeretur, et contigisse ut virgo fugiens ab angue inter herbas latente morderetur, et moreretur ex morsu, acri dolore concussus in desiderium mortis incidit, et ex scopulo proximo se in mare precipitem dedit. Cuius miserta Tethis, eum mutavit in mergum, nondum sic vocitatum; ipse tamen vitam spernens, dum sepe mergeretur moriturus in undas, mergi nomen fortius est. Hunc Priamus et filii, ficto illi tumulo flere diu, eo quod si vita mansisset, Hectore non videbatur futurus inferior viribus. Eum autem

CAP. XXXV

De <Dimocoonte> Priami XXI° filio.

Dimocoontes filius fuit Priami, ex qua tamen matre non habetur, sed naturalem fuisse satis per Omerum apparet in Yliade dicentem de eo sic: α-λλ' ου^{TM}ιὸν Πρίμοιο νόγον βάλε Dhmo-kownta etc. [Que latine sonant]: Sed filium Priami nothum percussit Dimocoontem. Hic ab Ulixē occisus est in pugna, ut in testu sequitur Omeri, et hoc in vindictam Leuci socii Ulixis occisi ab Anthyphone filio Priami.

CAP. XXXVI

De Echemone XXII° et Cremenone XXIII° filiis Priami.

Echemon et Cremenon Priami fuere filii naturales, de quibus in Yliade sic dicit Omerus: ϕEnq'uϕiav Priamoio dúw labe Dardanídao ei-n e-nì difrw eϕontav, -Ece-mona te Crómenon te etc. [Que latine sonant]: Postea filios Priami duos cepit Dardanidis in uno curru existentes Echemona et Cremenonem. Hos enim duos, ut satis per sequentia Omeri verba patet, Dyomedes peremit in pugna.

C.AP. XXXVII

De Gorgitione XXIII° Priami filio.

Gorgition ex Castimira Priami fuit filius, ut in his testatur Omerus: Καὶ τοῦ μὲν r^{TM}a-farmat', o^{TM} d'a-mumona Gorguqiâan Uion qun Πρίμοιο, κατὰ st%oqov bálen îw etc. [Que latine sonant]: Et hunc certe fefellit; hic irreprehensibilem Gogothiona filium amplum Priami per pectus percussit telo. Hunc, ut postea sequitur in textu, Priamus ex Castiamira, in esimia civitate propinqua Troie, suscepit. Qui postea in certamine apud Troiam a Theucro Thelamonis filio confossus occubuit.

CAP. XXXVIII

De Cebrione XXV° Priami filio.

Cebrion filius fuit Priami, ut per Omerum apparet in Yliade dicentem: Kebríónhn, noqón a-gakl%ov Priamoio etc. [Que latine sonant]: Cebrionem nothum filium gloriosi Priami. Iste Cebrion, ut idem Omerus in Yliade dicit, in pugna penes Troyam a Patroclo saxo ictus interiit.

CAP. XXXIX

De Phorbante XXVI° Priami filio, qui genuit Ylioneum.

Phorbas filius fuit Priami et Epythesie filie Stasyppi Migdonii, ut dicit Paulus, quem adeo senem tempore belli fuisse scribit, ut potius frater quam filius Priami videretur, et ob insitam armorum virtutem, non obstantibus annis, etiam prohibente Priamo, in certamen sepius descendit, et tandem a Menelao gladio obruncatus est, esto dicat Servius, et in testem inducat Omerum, hunc Phorbantem nunquam pugnasse, quin sibi favisset Mercurius, quod ego miror in Yliade non invenisse, dato credibile sit non omnes, qui in certaminibus illis pugnare, ab Omero positos. Quis autem huic fuerit finis legisse non memini.

CAP. XL

De Ylioneo Phorbantis filio.

Ylioneus Phorbantis fuit filius, ut asserit Paulus, quod etiam testatur Servius. Quantus vel qualis hic in armis fuerit apud Troiam, non legi; verum, ut per Virgilium patet, eloquentia plurimum valuit. Nam ipse fuit qui, secutus Eneam post Ylionis excidium, Didonem pro salute sua atque sociorum oravit et eloquio placavit, et cum iam in Ytaliam venisset Eneas, ad Latinum regem princeps legationis fuit.

CAP. XLI

De Doriclone Priami filio XXVII°.

Doriclon, teste Omero, naturalis Priami filius fuit, dicit enim in Yliade sic: Ἀἴαυ Τρᾶεσσῖν ἐπαλμένον εἰς Δορύκλον Πριάμῃδην, νόσον ὑπὸ ἰῶν etc. [Que latine sonant]: Aias Troianis insultans accepit, id est occidit, Doriclonem Priami nothum filium.

CAP. XLII

De Pamphone XXVIII°, Anthyphone XXVIII°, Agathone XXX°, Hypothoo XXXI° et Aganone XXXII° filiis Priami.

Pammonem, Anthyphonem, Agathonem, Hyppothoum et Aganonem filios fuisse Priami, his carminibus in Yliade demonstrat Omerus: Σπερκομένοιο γέροντος, ἰ-ὄτ' ὑπὸ ἰάσιν οἰσῖν ὀμόκλα, Νεϊκεῖων ἐλενον τε Πάριν τ' Ἀγαθῶνά τε δῖον Πάμμονά τ' Ἀντίφονα τε καὶ βόηνα ἀγαθόν Πολίτην Δηϊφῶβόν τε καὶ Ἰππόχῶνα καὶ δῖον Ἀγανῶνα etc. [Que latine sonant]: Irato sene, hic autem filios proprios clamabat iniurians Hellenum Parimque Agathonemque gloriosum, Pammonem Antiphonemque et voce bonum Politon, Deyphobumque et Hyppotoum, et divum Aganonem. Hos quidem omnes, ut hac in parte dicit Omerus, iturus nocte Priamus ad Achillem redempturus cadaver Hectoris, iratus clamabat ad preparandos sibi currus et alia opportuna. Ex quibus concepti matribus, seu quid ex eis post modum contigerit, nec dicit Omerus, nec alibi memoratos invenio.

CAP. XLIII

De Laconte XXXIII° Priami filio.

Lacoontem filium Priami fuisse et Apollinis sacerdotem, undecunque habuerit, Papias affirmat. Ex quo quidem mentionem facit Virgilius dicens: Primus ibi ante omnes, magna

comitante caterva, Laocoon ardens summa decurrit ab arce etc.
Dicitque idem Virgilius, quod is percussit hasta equum paratum a Grecis, et ob id a duobus draconibus duos filios suos parvulos devoratos, et ipse demum ab eisdem captus et circumflexus, tamen utrum fuerit occisus non satis apparet, nec aliud inde dicit.

CAP. XLIV

De Mistore XXXIII° Priami filio.

Mistor filius fuit Priami, ut in Yliade ostendit Omerus, ubi conqueritur Priamus, quod omnes filii sui, qui optimi erant in armis, occisi sunt, et inter alios nominat istum Mistorem.

CAP. XLV

De Yphate XXXV° et Testhorio XXXVI° filiis Priami.

Yphates et Testorius, ut dicit Paulus, filii fuerunt Priami, quos illi uno partu Perivia Ydea nynpha enixa est, quam ipse furtim iuvenis in venatione compresserat. Cuius quidem rei testimonio utitur Omeri, esto quo libro non scripserit, addit insuper eos ineuntes una acriter pugnam apud Ylionem ab Anthiloco Nestoris filio trucidatos.

CAP. XLVI

De Thimoete XXXVII° Priami filio.

Thimoetem dicit Servius Priami et Arisbe fuisse filium, ubi advertendum Thimoetem, ut testatur Ephorion, vatem fuisse. Qui cum dixisset die quadam nasci puerum per quem Troia posset everti, contigit ut, ea die que a Thimoete predicta fuerat, parerent eque Thimoetis coniunx et Hecuba; quam ob rem ad evitandum presagium Priamus Thimoetis natum filium uxo-

remque iussit occidi. Et hinc tractu temporis factum est, ut Thimoetes iniurie memor adversus patrem sentiret in prodicione civitatis. Quod satis videtur ex verbis Virgillii concipi dicentis: Pars stupet innupte donum exitiale Minerve Et molem mirantur equi; primusque Thimoetes Duci intra muros hortatur et arce locari, Sive dolo seu iam Troie sic fata ferebant etc. Alii vero volunt Thimoetem filium non fuisse Priami, sed Arisbe virum, ex qua Priamus filium suscepit, quem mox cum matre fecit occidi, ut supra dictum est, et Thimoetes postea tam ob mortem coniugis quam ob perpetratum in ea a Priamo adulterium, adversus Priamum cum Grecis sensisse.

CAP. XLVII

De Polyte XXXVIII° Priami filio, qui genuit Priamum.

Polites filius fuit Priami, ut carmine Virgillii summitur, ubi dicit: Ecce autem elapsus Pyrrus de cede Polytes, Unus natorum Priami etc. Nec multo post, si quis leget, advertet facile Hecube etiam fuisse filium. Hic autem Polytes cum multa egisset in bello pro patrie defensione, tandem civitate capta, a Pyrrus Achilles filio in sinu Priami patris, spectante Hecuba, infelix occisus est.

CAP. XLVIII

De Priamo Polytis filio.

Priamus filius fuit Polytis, secundum Virgilium, in Eneida dicentem: Una acies iuvenum, ducit quam parvus ovantem Nomen avi referens Priamus, tua clara, Polyte, Progenies, actura Ytalos etc. Hunc Eneas parvulum ex excidio secum deduxerat Ascanii filii socium.

CAP. XLIX

De Assaraco Troili regis Troie filio.

Infelici Laumedontis, Troili regis filii, prole in finem usque deducta, ut ad Assaracum eiusdem Troili regis filium retro trahamus calamum necesse est, ut vetustissimos Romani nominis proavos, et Dardani prolem integram designemus. Fuit igitur Assaracus Troili regis Troie filius, ut ubi de Fastis testatur Ovidius dicens: Huius Erichthonius, Tros est generatus ab illo; Assaracum creat hic etc. Gestorum huius Assaraci nulla extant monimenta, sic omnia vetustas absorpsit, sed propagate subolis claritas non minus illum reddit illustrem, quam infortunium ingens deieci Ylionis reddiderit. Nam uti ex audacia nimia Ylioniadum generis desolatio subsecuta est; sic ex humanitate prolis Assaraci Roma rerum domina constructa, et Cesarum familia propagata, fulgentis apud mortales glorie testimonio sempiterna.

CAP. L

De Capi filio Assaraci, qui genuit Anchisem.

Capim Assaraci fuisse filium etiam ubi supra testatur Ovidius: Tros est generatus ab illo. Assaracum creat hic, Assaracusque Capim etc. Et huius Capis sicut et Assaraci facinora eque abolevit antiquitas, in lucem tantummodo reservato, quod Anchisem genuerit, generose successionis gentis Iulie parentem inclitum et inclite pietatis filii testimonium sempiternum.

CAP. LI

De Anchise filio Capis, qui genuit Hyppodamiam et Eneam.

Anchises filius fuit Capis, ut idem Ovidius, ubi supra, genealogiam Enee continuans dicit sic: Assaracum creat hic,

Assaracusque Capim; Proximus Anchises. Hunc, sunt qui dicant, ante Troianum bellum, civitate relicta, nemora et solitudines coluisse armentis intentum et gregibus, circa que ut plurimum fuere divitiarum antiquorum. Quibus cum apud Symoentem fluvium vacaret, a Venere dilectus est, et eius est amicitia atque concubitu usus, adeo ut ex illa susciperet Eneam filium. Constat tamen et coniugem habuisse, cum ex ea dicat Omerus filias suscepisse. Eum preterea cecum fuisse dicit Servius, et ob id Troianorum consiliis non interfuisse. Cecitatis causam nonnulli dicunt fuisse, quia se cum Venere concubuisse iactasset, et inde ab eadem luminibus fuisse privatum. Que iuventutis sue, preter que dicta sunt, acta fuerint, non habentur. Capto autem Ylione et incenso, volente eum secum trahere Enea, ut testatur Virgilius, potius quam obire vellet, constat mori dispositum. Verum dum flammulam absque lesione capiti Ascanii insidentem vidisset, capto omine fausto, filio obtemperasse legitur. Male tamen conveniunt opiniones Virgilio et Servii, quorum alter cecum dicit, alter flammulam vidisse asserit. Abiit autem cum fugiente filio, ab Enea ipso humeris per ignes et mille volantes tela subtractus, et navibus usque Drepanum Siciliae oppidum devectus est, et ibidem senio mortuus, et in monte Ericis sepultus, et hoc secundum Virgilium. Alii tamen aliter sentiunt. Nam Cato in Italiam usque venisse confirmat. Sed Servius dicit Varronem dicere, ossa Anchisis, iubente oraculo, a Dyomede diruta et asportata, demum cum multa mala perferret ab eodem Dyomede cum Palladio restituta. Quod quidem Virgilius ipse tangit, dum iratam Didonem adversus Eneam loquentem describit atque dicentem: Anchise cineres manesve revelli etc. quasi velit dicere, non ego hoc feci, sicut Dyomedes. Preterea videtur velle Servius hanc ob causam a Virgilio in persona Enee dictum: Iterum salvete recepti Nequicquam cineres animeque umbraeque parentis etc. Quasi semel ex Troia suscepti sint, et a Dyomede iterum. Ubi tamen per hec mortuus sit, comprehendi non potest, sed videntur verba Servii eo pendere, ut apud Troiam ante captam urbem obierit. Suscepisse autem Anchisem ex

Venere filium, qualiter intelligam, infra ubi de Enea servandum duxi. Quod autem ob iactationem ab ea cecatus sit, sic intelligendum existimo. Consuevere non nulli iuvenes inter precipuas felicitates suas frequentes enumerare coitus, et plurimum mulierum amicitias, quasi ex hoc velint quod eorum formositas veniat commendanda, eo quod a multis aut desiderentur, aut suscipiantur feminis, sic et robur extollatur, quod in coitum valentes perseverantesque appareant; ex quo quidem crebro coitu persepe egritudines oriuntur, et plurimum virtutes debilitantur corporee, et visiva potissime. Nam certissimum est non nullos non solum in brevem visum, sed in cecitatem integram ob coitum devenisse, et precognito ob iactationes defectu dicuntur et merito a Venere obcecati. Sic et Anchisi contigisse potuit, quia veniens in defectum visus ob iactatos coitus evenisse dictum sit. Sane ne videatur Servium a Virgilio discrepare, potuit in Anchise esse visivam virtutem debilitatam adeo, ut aut non discerneret que in conspectu essent, aut non nisi ex proximo videre posset, quos tales veteri quadam consuetudine loquendi cecos dicimus; esto et solis radios et ignis videant flammam; et sic potuit Anchises cecus esse, ut dicit Servius, et flammulam videre nepotis, ut dicit Virgilius. Huic preter Eneam fuere ex coniuge filie, ex quibus sola Yppodamia nominatur.

CAP. LII

De Yppodamia Anchisis filia.

Yppodamia, ut in Yliade placet Omero, filia fuit Anchisis, et antiquior filiarum, ut appareat eum alias habuisse filias. Hec formosa plurimum fuit parentibus dilectissima, que tamen fuerit mater, non habetur. Eam tamen in coniugem tradidere Alchataoni Troiano, qui postea ab Ydomeneo Cretensi in pugna apud Troiam occisus est. De reliquis autem filiabus nec Omerus ipse, nec alter, quam ego legerim, aliquid refert.

CAP. LIII

De Enea Anchisis filio, qui genuit Iulium Ascanium et Silvium Postumum.

Eneam filium fuisse Anchisis et Veneris et poete veteres predicant et moderni. Hic autem et si plurimum extollatur Homeri carmine, tanta tamen carminis Virgiiii veneratione armis et pietate cantatur insignis, ut non solum barbaris, sed Latinis ceteris preponatur et Grecis. Sic fert fortuna rerum; habuit Achilles Omerum, et Eneas Virgilium, tanta potentes eloquentia, ut respective illaudati ceteri videantur mortales, esto evo nostro tertius exurgat Scipio Africanus non minori gloria, maiori tamen iustitia delatus in ethera versu viri celeberrimi Francisci Petrarce, nuper Rome laurea insigniti; tanta enim facundia et lepiditate sermonis in medium trahitur, ut fere ex tenebris longi silentii in amplissimam lucem deductus videatur. Eneas igitur, ut paulo ante scriptum est, ex Anchise et Venere apud Symeontem fluvium natus est, et iam etate proventus Creusam Priami et Hecube filiam uxorem habuit, ex qua filium suscepit Ascanium. Et, ut quidam scribunt, Paridi eunti in Greciam et in raptu Helene socius fuit. Tandem cum iam Greci obsidione Ylionem cinxissent et illum crebris certaminibus expugnare conarentur, sepe in pugnam descendit. Sed inter alias vices semel adversus Achillem congressus, cum esset in discrimine maximo, ut in Yliade dicit Omerus, allocutus est Neptunus deos, et deprecatus ut Eneam morti subtraherent, ne omnis Dardania proles occumberet. Quod a Iunone, que plurimum erat Troianis adversa, ut ipse faceret concessum est. Et sic Neptuno tunc agente, Eneas e manibus Achillis subtractus est, et ut ibidem tangit Omerus, Ytalie reservatus. Qui, et si multa clara facinora apud Troiam egerit, secundum tamen quosdam prodicionis patrie macula notatus est, et inter alia trahitur in argumentum, quod incolumis cum filio et navigiis et parte copiarum abire permissus sit, cum fere in ceteros sit sevitum. Alii tamen dicunt hoc illi permissum loco muneris, quia legatorum Grecorum ad Priamum ve-

nientium hospes fuerit assiduus, et quia semper in consiliis Troianorum damnosum dixerit Helenam detineri, suaseritque restitui. Sed qualitercunque factum sit, Virgilius dicit, quod, capta Troia, cum ipse frustra in defensionem patrie aliquandiu laborasset, sumptis diis penatibus, sibi ab Hectore per quietem commendatis, et patre sene, et filio parvulo, matre dea monstrante viam, devenit ad litus, et ibi XX navibus sumptis, cum quibus iamdudum Paris in Greciam iverat, intravit mare, et in Traciam traiecit, ubi a Polydoro, cuius in litore tumultum invenit, monitus ut avarum litus fugeret, condidit civitatem quam de suo nomine nuncupavit Eneam. De qua Titus Livius, libro XL Ab urbe condita dicit, Eneam civitatem propinquam Thessalonice ab Enea Troiano olim conditam. De qua ipse idem Titus sic: Proficiscuntur a Thessalonica Eneam ad statutum sacrificium, quod Enee conditori cum magna cerimonia quotannis faciunt etc. Et inde cum naves iterum reintrasset, oraculo vetustissimas avorum sedes petiturus, in Cretam abiit, et ibidem pulso iam Ydumeneo rege a Cretensibus, quasi ad sedes venisset avorum, eo quod inde Theucer Scamandri filius fuerit, qui una cum Dardano imperaverat Dardaniis, constitit. Verum et inde peste pulsus, factus certior, quia Dardanus fuisset Ytalus, Ytaliam petere disposuit, et inde in Caoniam venit, et ab Heleno vate de futuris edoctus Syciliam petiit, et apud Drepanum, ut Virgilio placet, Anchisem perdidit. Et reascensis navibus, tempestate in Affricam delatus est, ut ait Virgilius, cum alii negent, ubi a Didone regina susceptus cum septem iam errasset annis, cum qua aliquandiu fuit, eius amicitia usus et lecto, si in hoc Virgilio credendum est. Inde autem Superum monitu discedens iterum, venit in Syciliam ad Acestem, et ludis Anchisi anniversarium celebravit magnifico sumptu, et Acesta civitate condita et parte suorum ibidem derelicta, dum Ytaliam peteret, Palinurum magistrum classis perdidit. Inde venit in Bayanum sinum, et ductu Sybille descendit ad Inferos, et ad Elysios usque campos penetravit, et comperto patre Anchise, omnem suam posteritatem eo monstrante cognovit. Inde ad superos rediens, persolutis Meseno

tubicini funeralibus, Caietam navigavit, ubi Caieta nutrice defuncta civitatem posuit, eamque nutricis nomine appellavit. Porro in Ytaliam, id est ad hostia Tyberis, appulit, usque quo dicit Servius illi non defuisse Veneris visionem. Quam cum amplius non vidisset, arbitratus est se ad predestinatum locum venisse, et debere consistere. Ubi primo Evandri regis amicitiam habuit, et inde Latini regis Laurentum, qui illi Laviniam filiam, Turno Rutulorum regi promissam, iuxta responsum oraculi dedit in coniugem. Quam ob causam a Turno grandi bello lacessitus est, fultus tamen auxiliis Evandri Arcadis et Tuscorum, in odium Mezentii regis Agellie, regnum obtinuit coniugis. De morte autem eius diversimode opinati sunt antiqui, cum dicat Servius Catonem dicere iuxta Laurolavinium, cum Enee socii predas agerent, prelium commissum, in quo Latinus occisus est ab Enea, qui tamen Eneas in ipso prelio non comparuit, Ascanius postea Mexentium interemit. Alii dicunt, quod victor Eneas, cum sacrificaret super Numicum fluvium, lapsus est, et eius nec cadaver inventum est. Quod Virgilius eleganter tangit, ubi Didonem morituram eum execrantem inducit atque dicentem: At bello audacis populi vexatus et armis. Finibus extorris, complexu avulsus Iuli Auxilium impleret videatque indigna suorum Funera, nec, cum se sub leges pacis inique Tradiderit, regno aut optata luce fruatur, Sed cadat ante diem mediaque inhumatus harena. Hec precor etc. Preterea sunt qui dicant eum occisum a Turno, voluntque a Virgilio sub artificiosa fictione describi, ubi medio in ardore certaminis ostendit Iunonem mortem Turni timere, et inde ut illum e pugna subtrahat, effigiem dicit Enee sumpsisse, in quem confestim dicit Turnum conversum, et Eneam fugientem dicit in naves, que in Numico erant flumine, et in eas usque secutum a Turno. Quod volunt secundum hystorie veritatem non Iunonem fuisse in Eneam mutatam, sed ipsum Eneam, qui arma Turni fugiens ab eodem apud Numicum occisus est. Quod et in superioribus carminibus pro parte patet, nec alibi potuit tacuisse Virgilius, dum in eodem libro Venerem inducit orantem Iovem atque dicentem: Incolumem Ascanium,

liceat super esse nepotem. Eneas sane ignotis iactetur in undis
Et, quamcunque viam dederit fortuna, sequatur etc. Ubi si
inspiciamus, cum iam non sit amplius Eneas, Venus que huc
usque de eo fuerat sollicita, orat nunc pro nepote Ascanio.
Et Ovidius in maiori volumine istud idem tenere videtur, dum
dicit: Litus adit Laurens, ubi tectus arundine serpit In freta
flumineis vicina Numicius undis. Hunc iubet Enee quecunque
obnoxia morti Abluere et tacito deferre sub equora cursu:
Corniger exsequitur Veneris mandata, suisque Quicquid in
Enea fuerat mortale, repurgat etc. Et hoc idem arbitrari vi-
detur Iuvenalis dum dicit: Alter aquis alter flammis ad sydera
missus etc. Intelligit enim de Enea et Romulo, quia Eneas
in aquis periit, ut predictum est; Romulus autem apud Ca-
pream paludem fulminibus et turbine subtractus est. Qui ambo
apud Romanos precipua deitate honorati sunt. Nam et ipse
Eneas, quocunque modo subtractus sit, ab indigenis deus ha-
bitus et Iuppiter indigetes appellatus est. Huius quidem hystoria
aliquibus figmentis immixta est, quorum videre rationem ordo
exigit. Eneam igitur Veneris fuisse filium non equo modo
ab omnibus acceptum est. Quidam enim volunt in nativitate
Enee Venerem celi dominam fuisse, et ad eam demonstrationes
futurorum successuum pertinuisse, et huius domini operum multa
Enee contigisse, que ex industria a Virgilio sub figmentis abscon-
dita sunt, que ad presens elucidare non est incepti huius in-
tentio. Alii vero volunt eum natum ea hora, qua Venus in
oriente matutino tempore surgit, et ideo eius dictum filium
volunt, quasi videatur eum in lucem, dum surgeret, eduxisse.
Alii vero adeo formosam fuisse matrem eius existimant, ut
perdito proprio nomine Veneris nomen adepta sit. Ex quo
dixisse Virgilium putant: Coniugio, Anchise, Veneris <dignate>
superbo. Alii autem in turpiorem declinantes opinionem, arbi-
trantur ideo eum Veneris dictum filium, quia non ex coniugio,
sed ex concupiscibili coniunctione natus sit, summentes incon-
gruum videri tanti hominis incognitam matrem fore, si An-
chisis extitisset coniunx, sed ad illecebrem celebris viri notam
contegendam, deam illi veteres finxisse matrem. Ego quidem

verum puto matrem eius ob aliquid meritum Venerem cognominatam, ut quosdam arbitrari predixi, nec obstat eius verum nomen fore incognitum; nam nec Priami, qui tantus fuit rex, nec etiam Agamenonis, nec multorum aliorum insignium regum atque virorum. Et absit ut credam, quod spurio pastoris Priamus tam grandis rex filiam Creusam dedisset in coniugem. Quod autem Neptuni precibus ex Achillis pugna subtractus sit, non, quod aiebat Leontius, verum credo, scilicet quod agente constellatione contigerit, quin imo potius puto, quia circa navalia, que ad Neptunum spectare videntur, in quantum deus dicitur maris, potuerit aliquid contigisse, propter quod exigente oportunitate revocatus Achilles Enee certamen omisit. Quod autem a Iunone Neptuno hoc permissum sit, arbitror ad futura prospexisse fingentem, eo quod Ytalico regno reservaretur Eneas, et ob id regnorum dea salutem futuri regis curari permisit. A Polydoro autem in litore sepulto ideo monitus dicitur, quia eius infortunio inspecto cognovit, si consisteret Traces illi futuros hostes, et ideo inde fugiendum fore. Quod autem Venus usque in agrum Laurentum se lumine suo ducem illi exhibuerit, et eo ibidem existente non comparuisse ulterius, constellationi agenti in concupiscibilem appetitum attribui potest; nam tamdiu navigando processit, quamdiu distulit invenire quod placuit, quo invento cessavit impellentis ducatus. Quod ad Inferos iverit, intelligendum puto eum egisse quod olim fere familiare fuit maxime gentilium regibus, velle scilicet ab immundis spiritibus per scelestum illud nigromantie sacrum de futuris certificari. Quod quidem in sinu Baiarum apud lacum Avernum, qui talibus erat aptissimus locus, facturus accessit, et occiso Meseno, suo sanguine litasse Inferis et cerimoniais aliis detestandis egisse, ut aliquis ex infandis spiritibus vi cantaminum provocatus ad superos veniens, et sumpto fantastico corpore coram comparuerit, et ad interrogata responderit, et forte illi non nulla de futurorum successu predixerit. Deificatio autem sua nil aliud est quam insipientum ridenda fatuitas. Credo enim eum in Numico flumine nectum, et in mare devolutum, et Tuscis piscibus escam fuisse seu Laurentibus.

CAP. LIV

De Ascanio Enee filio, qui genuit Iulium Silvium et Rhomam.

Ascanius, ut Virgilio placet, non solum Enee filius ex Creusa susceptus fuit, sed et fuge et laborum in regno querendo socius, ut ipse per omnem Eneidam diffuse testatur. Sane Titus Livius, cui ad veritatem hystorie cura fuit impensior, non plene affirmat Creuse an Lavinie fuerit filius, cum dicat: Nondum maturus imperio Ascanius Enee filius erat, tamen id imperium ei ad puberem etatem incolume mansit, tantisper tutela muliebri, tanta indoles in Lavinia erat, res Latina et regnum avitum paternumque puero stetit. Haud ambigam, quis enim rem tam veterem pro certo affirmet? Hicne fuerit Ascanius, an maior quam hic, Creusa matre Ylio incolumi natus comesque inde paterne fuge, quem Iulum eundem Iulia gens autorem nominis sui nuncupat? Is Ascanius ubicunque et quacunquē matre genitus, certe natum Enee constat etc. Hec Titus. Eusebius vero, in libro Temporum, Ascanium Creuse filium arbitratur, et alium, ex Lavinia natum, Silvium Postumum appellat. Ascanius autem apud Troiam matrem perdidit, et cum patre adversus hostes, ut per Virgilium late patet, strenue se gessit; eique plura fuere nomina, ut Servius asserit. Nam preter Iulum et Ylum, quibus vocatus est, ut dicit Virgilius: At puer Ascanius, cui nunc cognomen Iulo Additur, Ylus erat, dum res stetit Ylia regno etc. hic etiam Dardanus et Leondamas appellatus est ad extintorum fratrum solatium. Et sic patet Eneam alios ex Creusa preter Ascanium suscepisse filios. De nominibus tamen huius dicit Servius sciendum hoc primum Ascanium ab Ascanio Frigie flumine dictum, ut transque sonantem Ascanium; deinde Ylum dictum a rege Illo, unde et Ylium; postea Iulum, occiso Mezentio, a prima barbe lanugine, que in tempore victorie nascebatur. Hic tamen Ascanius, ut paululum Virgilium sequamur, adhuc parvulus futuri imperii portentum suscepit. Nam disceptantibus patre et avo de futura fuga, flammula quedam nullam inferens

lesionem eidem in vertice capitis constitit, etiam parentibus illam extinguere conantibus. Demum, ut dictum est, fuge comes multos cum patre labores tulit. Et cum Eneas rebus esset absolutus mortalibus, et ipse successor regnum sumpsisset, bellum a patre inchoatum victoria terminavit. Nam alii illum occidisse Turnum, alii Mezentium dicunt. Verum dicit Servius secundum Catonem hystorie hoc habet fides: Eneam cum patre ad Ytaliam venisse, et propter invasos agros contra Latinum Turnumque pugnasse, in quo prelio periit Latinus. Turnum postea ad Mezentium confugisse, eiusque fretum auxilio bella renovasse, quibus Eneas Turnusque pariter rapti sunt. Migrasse postea in Ascanium et Mezentium bella, sed eos singulari certamine dimicasse, et occiso Mezentio Ascanium Iulium ceptum vocari, ut paulo ante dictum est. Hic autem, ut ait Eusebius, cum XXX regnasset annis apud Lavinium, Albam condidit et Silvium Postumum fratrem suum summa pietate educavit. Alii amplius hoc recitant, asserentes eum ab amicis redargutum. quod Laviniam novercam, que ob timorem eius, mortuo Enea confugerat in silvas, in exilium detinere videretur, quam ipse revocavit, eique paternum restituit regnum, cum ipse iam ad Albam transitum facere disposuisset. Ipse tamen procreavit filium, quem, eo quod casu in silvis natus sit, Iulium Silvium appellavit, a quo familiam Iuliam ortam non nulli volunt. Tandem cum inter Lavinium et Albam, quam condidit, XXXVIII regnasset annis, in mortem veniens, quia filium propter etatem parvulam regendis civibus non cerneret aptum, Silvium Postumum fratrem suum regni reliquit heredem.

CAP. LV

De Iulio Silvio, Ascanii filio.

Iulius Silvius, secundum Titum Livium, filius fuit Ascanii, et quia in silvis casu natus sit, Silvius cognominatus est, et ab eo Iulia gens processit, cum patre Ascanio in regno successerit. Eusebius tamen in libro Temporum eum Ascanii fuisse

filium dicit, sed quoniam eo moriente parvus esset, nec regno videretur ydoneus, Silvio Postumo, fratri suo, regni successionem reliquit.

CAP. LVI

De Rhoma Ascanii filia.

Rhoma filia fuit Ascanii, ut scribit Solinus De mirabilibus mundi, dicens: Agathodem scribere nomen urbis Rome ab hac Roma Ascanii filia et Enee nepte initium habuisse, cum scriberet Heraclides, quod cum, capta Troia, quidam Achivi. ubi nunc Roma est, devenissent, et ibidem captive. cui Rhoma nomen erat, consilio sedes sumpsisse, et ab eadem locum denominasse.

CAP. LVII

De Silvio Postumo Enee filio, qui genuit Eneam Silvium.

Silvius Postumus, secundum Virgilium Enee ex Lavinia fuit filius, de quo sic scribit idem Virgilius: Ille, vides, pura iuvenis qui nititur hasta, Proxima sorte tenet lucis loca, primus ad auras Ethereas Ytalo commixtus sanguine surget, Silvius, Albanum nomen, tua postuma proles, Quem tibi longo sermo Lavinia coniunx Educet silvis regem regumque parentem, Unde genus Longa nostrum dominabitur Alba etc. Hic, ut satis Virgilio carmen ostendit, post mortem Enee natus est, et ideo Postumus, quod est generale nomen nascentium post humanum patrem. Silvius autem, ut placet multis, dictus est, eo quod Lavinia, mortuo patre Latino atque Enea viro, et occupato ab Ascanio regno, eius metuens imperium in silvas pregnantis secessit, et ibidem latuit atque peperit, et ideo natum in silvis Silvium appellavit. Sane ut supra dictum est, Ascanius revocata noverca in patrium regnum, fratrem Silvium fraterna educavit affectione, et cum moreretur, existente Iulio Silvio parvulo adhuc, eundem Silvium fratrem suum regni reliquit heredem. Qui Eneam Silvium genuit. Porro Britones eorum

puto barbariem nobilitare cupientes, huic filium unum addunt, dicentes eum Brutum quendam etiam genuisse ex nepte Lavinie matris sue, cuius in nativitate aiunt mathematicum predictis, quia occideret utrumque parentem; ex quo factum est, ut partu suo moreretur mater, et ipse tandem cum adolevisset, in venatione patrem inadvertenter occidit. Quam ob causam pulsus Italia aiunt eum in Leogreciam insulam Grecie abiisse, et responso accepit sibi deberi extremi occidui insulam. Qui Pandrasii regis Greci filia in coniugem sumpta, cum sociis per triennium navigans una cum Corniveo Troiano, superato Gopherio Aquitanorum rege, Albionam insulam, quam incolabant Gigantes, superasse, eamque ex suo nomine Britanniam nuncupasse et a Corniveo Cornubiam, et inde aiunt eum Brutum alium genuisse cognomento Viridescutum, et hinc alium insule regem genitum, et inde alium, et in innumerabilem procedunt prolem. Que quoniam michi nec vera nec verisimilia visa sunt, omittenda censui. Postumus autem, cum annis XXXVIII regnasset, Enea Silvio superstite filio derelicto, diem obiit.

CAP. LVIII

De Enea Silvio, Silvii Postumi filio, qui genuit Latinum Silvium.

Eneas Silvius, Silvii Postumi, tercii Latinorum regis filius, patri successit. De quo quidem Virgilius meminit dicens: Et qui te nomine reddet Silvius Eneas, pariter pietate vel armis Egregius, si unquam regnandam acceperit Albam. Hic Latinum Silvium genuit, et cum annis XXXI regnasset, expiravit.

CAP. LIX

De Latino Silvio, Enee Silvii filio, qui genuit Albam Silvium.

Latinus Silvius, ut dicit Titus Livius, Enee Silvii fuit filius, et mortuo patre Albanis imperavit, et ab eo colonie deducte sunt eorum, qui Prisci Latini nuncupati sunt. Cumque

annis quinquaginta regnasset, genuissetque Albam Silvium, quem liquit superstitem, diem obiit. Eusebius vero in libro Temporum dicit se apud aliam hystoriam invenire Latinum Silvium quintum apud Albam regnasse, eumque filium fuisse Lavinie et Melampodis, et uterinum fratrem Silvii Postumi. Qui Latinus in ordine regum hic ponitur quartus.

CAP. LX

De Alba Silvio, Latini Silvii filio, qui genuit Athim Silvium.

Alba Silvius Latini Silvii fuit filius, et patri successit in regno. Cumque regnasset annis XXXVIII, Athi relicto filio, rebus humanis subtractus est.

CAP. LXI

De Athi Silvio filio Albe, qui genuit Capim Silvium.

Athis Silvius Albe fuit filius, quem Eusebius aliquando Egiptium Silvium vocat. Hic cum annis XXIII regnasset, Capi filio derelicto, diem clausit.

CAP. LXII

De Capi Silvio filio Athis, qui genuit Carpentum Silvium.

Capis Silvius Athis fuit filius. Sunt qui velint ab hoc Capuam olim insignem Campanie civitatem conditam; qui cum annis XXVIII regnasset, Carpento filio moriens regnum liquit.

CAP. LXIII

De Carpento Silvio filio Capis, qui genuit Tyberinum Silvium.

Carpentus Silvius filius fuit Capis, et cum annis XIII regnasset, Tyberino filio derelicto, decessit.

CAP. LXIV

De Tyberino Silvio Carpentii filio, qui genuit Agrippam Silvium.

Tyberinus Silvius Carpentii fuit filius, et Agrippam Silvium genuit. Cumque annis VIII imperasset Albanis, amnem quem ante Albulam vocitabant incole, terminum inter Latinos et Etruscos traiciens, in eum cecidit et mortuus est. Quam ob rem in hodiernum usque, veteri abolito nomine, a demerso rege Tyberis nuncupatus est fluvius.

CAP. LXV

De Agrippa filio Tyberini, qui genuit Romulum Silvium.

Agrippa Silvius a Tyberino genitus, summerso patri successit in regno, et cum XL regnasset annis, moriens Romulum filium regni reliquit heredem.

CAP. LXVI

De Romulo Silvio Agrippe filio, qui genuit Iulium Silvium et Aventinum Silvium.

Romulus seu Aremulus Silvius Agrippe fuit filius. Hic autem presidia Albanorum inter montes posuit, ubi postea Roma condita est, quod ea tempestate impie factum existimatum est, et ob id existimavere illius evi homines eum iuste fulmine ictum atque exanimatum, cum iam XVIII regnasset annis, et ex eo Iulius et Aventinus filii fuere superstites.

CAP. LXVII

De Iulio Silvio Romuli filio.

Iulius Silvius, ut scribit Eusebius, minor natu fuit Romuli filius, et proavus Iulii Proculi, qui cum Romulo Romam

transmigrauit, et ibidem fundauit familiam Iuliam, ex qua
Cesares effluxere.

CAP. LXVIII

De Auentino Siluio Romuli Silvii filio, qui genuit Procam Siluium.

Auentinus Siluius Romuli Silvii filius fuit, eique fulminato
successit in regno; et cum XXXVII regnasset annis, Proca re-
licto filio, mortuus est; et eo in monte Rome, qui postea de
suo nomine semper Auentinus uocitatus est, sepultus.

CAP. LXIX

De Proca Siluio filio Auentini, qui genuit Amulium et Numitorem.

Procas, secundum Titum Liuium, Auentini filius fuit,
et loco patris regnauit annis XXIII, Numitorique filio moriens
regnum liquit.

CAP. LXX

De Amulio Proce filio.

Amulius, teste Tito Liuio, minor natu fuit ex filiis Proce.
Hic per vim et nephas Numitori, qui tempore potior erat,
regnum surripuit. Dicit Plinius De uiris illustribus, Procam
patrem eorum liquisse, ut ambo annis uicibus regnarent, et
cum ad Amulium peruenisset regnum, fratri, transacto anno,
restituere noluit, quin imo cum Numitori pepercisset, Lausum
filium eius interemit, et Rheam eiusdem filiam ad subtrahen-
dam spem prolis, sub specie honoris, Veste perpetuam eius
uirginitatem dicauit. Sed cum iam septem regnasset annis, Rhea
geminos peperit, quos ipse in Tyberim deici iussit, et Rheam
uivam infodi. Verum nequeuntibus ministris ad alueum fluminis,
eo quod pridianis ymbribus tumuisset, deuenire, illos in ripa
posuere, qui a Faustolo pastore comperti et nutriti, cum adole-
uissent Amulium interfecere, et Numitori auo regnum reddidere.

CAP. LXXI

De Numitore filio Proce, qui genuit Lausum et Yliam et Rheam.

Numitor filius fuit Proce, et, ut iam dictum est, a fratre proiectus e regno, qui dum rure privatus senesceret a nepotibus Romulo et Remulo, occiso Amulio, in regnum restitutus est. Quid inde ex eo successerit, non habemus.

CAP. LXXII

De Lauso Numitoris filio.

Lausus, ut predictum est, Numitoris fuit filius, et ab Amulio patruo impie trucidatus occubuit.

CAP. LXXIII

De Ylia Numitoris filia, que peperit Romulum et Rhemulum.

Ylia, que et Rhea Numitoris fuit filia, et ab Amulio inter vestales virgines trusa. Que, ut ait Ovidius, dum aquam pro sacris quereret obdormivit, et in somnis illi visum est a Marte opprimi, et sic geminos concepisse, quos cum peperisset, viva infossa est legis imperio. Fictio quod secum Mars concubuerit, ubi de Romulo et Remulo declarabitur. Et quoniam qui ex Iulio Silvio nati sunt ordine non habemus, genealogie posteriorum Dardani finem facere necesse est. Hoc uno appposito, quod ab his natus sit orbis et urbis fulgor, Gaius Iulius Cesar dictator.

Genealogie deorum gentilium liber VI^{us} explicit feliciter.